

Lapsen astman kotihoito

Astma on pitkäaikainen hengitysteiden tulehdussairaus, joka aiheuttaa yskää ja ajoittaista hengitysvaikeutta. Se ei parane antibiootilla. Tavallisimmin astmakohtauksen aiheuttaa hengitysteiden virusinfektio tai altistuminen allergiaa aiheuttaville aineille.

Pitkäaikaishoidossa käytetään säännöllistä tulehdusta rauhoittavaa lääkitystä (hengitettävä kortisoni) ja merkittävät allergian aiheuttajat poistetaan ympäristöstä. Akuutin hoidon tavoitteena on hengitysvaikeuden tehokas hoito hengitysteitä avaavalla hengitettävällä oirelääkkeellä (esimerkiksi salbutamoli).

Astman oireet

- yskä, usein kuivaa, tyypillisesti öisin
- uloshengitys on vaikeutunutta ja saattaa vinkua
- alentunut rasiuksen ja kylmän ilman sieto
- hengityksen tihentyminen

Astmakohtauksen lääkitys kotona

- hengitetään keuhkoputkia avaavaa lääkettä, esimerkiksi salbutamoli (0.1 mg) 2 suihketta/annosta 20 min välein ensimmäisen tunnin aikana, sitten harventaen 1-2 suihketta/annosta 4-6 kertaa vuorokaudessa (pienille lapsille annetaan tilanjatkeella)
- tilanteen rauhoittaminen, istuma- tai pystyasento helpottaa hengittämistä
- kuumeeseen tarvittaessa
 - parasetamoli (Panadol, Pamol, Pinex) 15 mg/kg annos 6 – 8 tunnin välein
 - ibuprofeeni (Burana) 10 mg/kg annos 8 tunnin välein TAI naprokseeni (Pronaxen) 5 mg/kg annos 12 tunnin välein

Seuraa lapsen hengitystä ja yleisvointia

Hengitystiheys on kohonnut, mikäli:

- alle 12 kk ikäisellä hengitys on yli 50 kertaa minuutissa
- 1-2 v ikäisellä yli 40 kertaa/min
- 3-5 v ikäisellä yli 30 kertaa/min
- 6-8 v ikäisellä yli 25 kertaa/min
- 9-12 v ikäisellä yli 20 kertaa/min

Lapsi tulee viedä lääkäriin, jos

- hengitys on niin vaikeutunutta, että lapsi ei pysty puhumaan lauseita tai ei pysty juomaan
- hoidosta huolimatta lapsen hengitystiheys on kohonnut, hän käyttää korostuneesti vatsalihaksia hengittämiseen, hengittäminen aiheuttaa nenän siipien liikettä tai kuopalle vetäytymistä kaulalla tai kylkiluiden välissä
- lapsi tarvitsee avaavaa lääkitystä tiheästi vielä vuorokauden kuluttua hoidon aloituksesta (tiheämmin kuin 4 tunnin välein)
- hengitysteitä avaavasta lääkityksestä ei tunnu olevan apua
- oireet pahenevat nopeasti uudelleen

Tarvittaessa soittakaa

- Tyks lasten ja nuorten päivystys, puhelin 02 313 1420
- Tyks lasten ja nuorten osasto, puhelin 02 313 1415